

Vannbransjen og regelverket må tilpasses et endret klima

Konsekvensene av klimaendringene blir stadig mer synlige. Kommuner og selskaper arbeider fortløpende med å tilpasse vann- og avløpstjenestene til den nye klimahverdagen. Dette er helt nødvendig for at de fortsatt skal kunne levere gode og trygge tjenester til boligeiere og næringsliv. Staten må parallelt gjøre det enklere for kommuner og selskap å kunne velge de beste og mest kostnadseffektive klimatilpasningstiltakene, til beste for innbyggerne som mottar og finansierer disse livsviktige tjenestene.

Store utfordringer

Klimaendringene har allerede ført til merkbare endringer i vannkretsløpet. For vannbransjen er det mange steder både svært kostbart og praktisk utfordrende å tilpasse infrastrukturen til de ekstreme nedbørmengdene vi har sett eksempler på de senere årene.

Regn- og smeltevann som renner av på overflaten kalles overvann. I byer og tettsteder har overvannet tradisjonelt blitt ført bort i avløpsledninger og egne overvannsledninger. Disse ledningene er ikke store nok til å ta unna de voldsomme vannmengdene som vi nå ser eksempler på ulike steder i landet. For å tilpasse oss dette, må

alle slippe mindre vann ned i ledningene. Vi må i stedet infiltrere vannet i grunnen, sørge for anlegg som forsinker overvannet, øke kapasiteten på ledningsnettet og etablere flomveger der vannet kan renne kontrollert i ekstremsituasjoner, uten å gjøre for stor skade.

Klimaendringene fører enkelte steder til dårligere kvalitet på drikkevannskildene. En del vannverk må derfor investere i økt vannbehandling. Andre deler av vann- og avløpsinfrastrukturen må sikres mot flom, ras, havnivåstigning og springflo som følge av klimaendringene.

Det er altså behov for tiltak på mange fronter, for å kunne tilby innbyggere og næringsliv trygge og gode vann- og avløpstjenester fremover. Klimatilpasning må inn som et viktig hensyn i kommunale planer og byggesaker, både ved bygging av nye og ved forbedring av eksisterende bygninger og anlegg.

Vannbransjen er i gang med dette arbeidet. Norsk Vann og flere andre har utgitt veiledninger og verktøy for hvordan tilpasningsarbeidet bør gjennomføres. Det skaper imidlertid ekstra utfordringer at regelverket ikke er «klimatilpasset».

Viktige lovforslag i NOU 2015:16

Konsekvensene og behovene for vannbransjen er godt utredet og

synliggjort både i klimatilpasningsutvalgets rapport «NOU 2010:10 Tilpassing til eit klima i endring» og i stortingsmeldingen «Meld.St. 33 (2012-2013) Klimatilpasning i Norge».

I den påfølgende offentlige utredningen «NOU 2015:16 Overvann i byer og tettsteder», kom overvannsutvalget med en rekke konkrete forslag til forbedringer av regelverket. Forslagene i utvalgets rapport, som ble overlevert til Klima- og miljødepartementet i desember 2015, venter sårt på statlig oppfølging.

Behov for gode klimadata

Et annet viktig klimatilpasningstiltak er utviklingen av «Norsk klimaservice-senter». En oppgave for senteret er å fremskaffe klimadata som beslutningsgrunnlag for klimatilpasning i Norge. Lokale værdata, eksempelvis erfaringer med korttidsnedbør, er viktig kunnskap for at kommunene skal kunne sette i verk målrettede tiltak på de riktige stedene.

Norsk Vann mener

- 1) Utredningen til lovutvalget på overvannsområdet må raskt følges opp med relevante regelverksendringer, herunder lovbestemmelser som avklarer nærmere ansvar og finansiering på vann-, avløps- og overvannsområdet.
- 2) Norsk klimaservicesenter må få tilstrekkelig finansiering til å kunne bidra med nødvendige data, prognoser og veiledning overfor alle kommuner og vann- og avløpsselskaper som har behov for det, og uten krav om brukerbetaling.

Norsk Vann er en interesse- og kompetanseorganisasjon for vannbransjen i Norge. Organisasjonen skal bidra til å oppfylle visjonen om rent vann ved å arbeide for bærekraftig utvikling, sikre bransjen gode rammevilkår og legge til rette for kompetanseutvikling og kunnskapsdeling.

Norsk Vann eies av norske kommuner, kommunalt eide vann- og avløpsselskaper, kommunenes driftsassistanser og noen samvirkevannverk. Norsk Vann representerer 370 kommuner med ca 95% av landets innbyggere. En rekke leverandører, rådgivere m.v. er tilknyttede medlemmer.

Norsk Vann BA

Vangsvegen 143
2321 Hamar
Telefon: 62 55 30 30
E-post: post@norsk vann.no
www.norsk vann.no